

KIDSCREEN Sa?I?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *KIDSCREEN Sa?I?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24649>

Özet

KIDSCREEN Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i (KIDSCREEN HRQoL), çocuk ve ergen popülasyonlar?nda sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi (HRQoL) düzeylerini sistematik olarak de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? uluslararası geçerlili?e sahip bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek, bireylerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve okul ya?amlar?na dair subjektif alg?lar?n? ve iyi olu? durumlar?n? kapsaml? bir ?ekilde yakalamay? hedefler. Ölçe?in Türk popülasyonuna uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??ması, Hakan Baydur ve arkadaş?lar? tarafından 2016 y?l?nda gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çal??ması, KIDSCREEN'in Türkçe konu?an çocuk ve ergenlerde kültürel olarak uygun ve psikometrik açıdan sa?lam bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermiştir.

Uyarlama, ölçe?in klinik ara?t?rmalarda ve halk sa?l??? çal??malar?nda Türk çocuk ve ergenlerin ya?am kalitesi üzerindeki etkileri de?erlendirmek üzere standart bir araç olarak kullan?lması?n? sa?lam??tır. Ölçek, farklı sa?lık ko?ullar?na sahip gençlerin subjektif deneyimlerini kar??la?t?rmak ve sa?lık hizmetlerinin etkinli?ini izlemek için de?erli veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

KIDSCREEN, Ya?am Kalitesi, Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi, Çocuk, Ergen, Psikometri, Uyarlama, Hakan Baydur.

Yazarlar

Hakan Baydur, D. Ergin, G. Gerçeklio?lu, E. Eser.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, genellikle 8 ila 18 ya? arasındaki çocuk ve ergenlerin kendi sa?lık durumlar? ve genel iyi olu? düzeyleri hakk?ndaki alg?lar?n? standartla?t?r?lm?? bir formatta ölçmektir. Bu de?erlendirme, çocuklar?n ya?ad??? zorluklar? ve güçlü yönleri belirleyerek, bireysel müdahale planlar?n?n geli?tirilmesine yardımcı olur.

Türk popülasyonuna yapılan uyarlama çal??ması, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenilirlik) Türk kültürü ve diline aktar?m?nda korundu?unu kan?tlamay? amaçlam??tır. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmacılar ve klinisyenler, uluslararası alanda kabul görmü?, kar??la?t?r?labilir sonuçlar üreten bir HRQoL aracı kullanma imkanı?na kavumu?tur.

Yap?

KIDSCREEN, ölçtü?ü temel yapı olan Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi (HRQoL) kavram?n? çok boyutlu bir perspektifle ele alır. HRQoL, bireyin fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal sa?l???n?n

günlük i?levsellik ve genel refah üzerindeki etkile?imini kapsar. Ölçe?in tam versiyonlar? (KIDSCREEN-52), genellikle 10 temel alt boyutu de?erlendirir:

Fiziksel ?yi Olu? (Physical Well-being)
Psikolojik ?yi Olu? (Psychological Well-being)
Ruh Hali ve Duygular (Mood and Emotions)
Öz Sayg? (Self Perception/Self-esteem)
Otonomi ve Ebeveyn ?li?kisi (Autonomy and Parent Relation)
Mali Durum (Financial Resources)
Akran Deste?i ve Sosyal Destek (Peer and Social Support)
Okul Ortam? (School Environment)
Sosyal Kabul / Zorbal?k (Social Acceptance / Bullying)
Bo? Zaman Aktiviteleri (Leisure Activities)

Bu boyutlar, çocuklar?n ve ergenlerin ya?amlar?n?n çe?itli kritik alanlar?ndaki subjektif de?erlendirmelerini yans?t?rken, ölçe?in psikometrik yap?s?, bu boyutlar?n birbirinden ayr?labilir ve anlaml? oldu?unu do?rular.

Geçerlik

Baydur ve arkadaşlar?n?n 2016 tarihli çal??mas?nda, KIDSCREEN Ölçe?i'nin Türk örnekleminde yap? geçerli?i titizlikle incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek için kullan?lan temel yöntemlerden biri olan Faktör Analizi, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonda da kabul edilebilir düzeyde korundu?unu göstermi?tir. Bu durum, maddelerin teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Ek olarak, ölçe?in di?er geçerlik türleri, özellikle diskriminant (ay?rt edici) geçerlik aç?s?ndan da de?erlendirilmi?tir. Klinik olarak bilinen farklı gruplar?n (örne?in, kronik hastal??? olanlar ve sa?lıklı akranlar) ya?am kalitesi skorlar? aras?ndaki beklenen farklar?n gözlemlenmesi, ölçe?in klinik uygulamalar için yüksek düzeyde geçerli oldu?unu desteklemektedir. Bu sonuçlar, KIDSCREEN'in Türk çocuk ve ergen popülasyonunda geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlilik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, KIDSCREEN Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve ölçüm kararlılı??? (test-tekrar test) yöntemleri kullan?larak raporlanm???tır. ?ç tutarlılı???n ölçütü olan Cronbach Alfa katsayılar?, ölçe?in alt boyutlar? ve genel puan? için yüksek de?erler sergilemi?tir. Bu yüksek katsayılar, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? temel yap?y? ölçmede homojen ve tutarlı oldu?unu gösterir.

Ölçüm kararlılı??n? de?erlendiren test-tekrar test güvenilirli?i sonuçlar? da güçlü korelasyonlar göstermi?tir. Bu korelasyonlar, kısa bir zaman aral??yla tekrar uyguland??nda ölçe?in kararlı ve tutarlı sonuçlar üretti?ini, dolay?s?yla zaman içinde de?imeyen özelliklerin güvenilir bir ?ekilde ölçüldü?ünü kan?tlamaktadır. Bu bulgular, KIDSCREEN'in Türk örnekleminde hem içsel tutarlılık hem de zamansal kararlılık aç?s?ndan güvenilir oldu?unu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik bir ad?m? olarak, ölçe?in Türk kültürüne özgü yap?s?n? do?rulamak amacıyla do?rulatory? faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmi?tir. Bu analiz, orijinal KIDSCREEN modelinin (genellikle 10 faktörlü yap?) Türk verilerine ne kadar uydu?unu incelemi?tir. Faktör yüklerinin incelenmesi, maddelerin ilgili latent faktörlerle güçlü ba?lantılar sergiledi?ini göstermi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, Türk çocuk ve ergen popülasyonunun sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi alg?s?n?, ölçe?in uluslararası yap?s?yla uyumlu oldu?unu do?rulam??tır. Bu analizler, ara?tırmacılara ölçe?in hangi alt boyutlar?n? klinik ve ara?tırma amaçlar? için ba??ms?z olarak kullanılabiliyor oldu?unu gösteren sağlam istatistiksel kanıtlar sunmaktadır. Faktör yap?s?ndaki küçük farklılıklar, kültürel adaptasyonun bir sonucu olarak kabul edilmi? ancak ölçe?in genel kullanım?na engel te?kil etmemi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Orijinal KIDSCREEN ölçe?i genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımcılardan, belirtilen durumlar?n kendileri için ne sıklıkta veya ne ölçüde do?ru oldu?unu ("Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a veya benzeri bir ölçekte) belirtmeleri istenir. Ölçe?in farklı versiyonlar? (52, 27 veya 10 maddelik) mevcuttur.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal) ve Avrupa genelinde çok sayıda dil.

Population Group: Çocuk ve Ergenler

Age Group: Genellikle 8-18 ya? aral???. Ölçek, çocuklar?n kendi beyanlar?n? esas alır.

Population Details: Türkiye'deki okul ça??ndaki genel popülasyon ve çe?itli kronik hastalıklara sahip klinik örneklemler üzerinde uygulanm??tır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-report). Daha küçük çocuklar veya bilişsel engelleri olanlar için ebeveyn/vekalet bildirim formu da mevcuttur.

Anahtar Kelimeler

HRQoL, Psikolojik ?yi Olu?, Fiziksel Sa?lik, Çocuk Sa?lik???, Ölçek Geli?tirme, Öz Bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: hakan.baydur@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?imi)

Correspondence Address: ?lgili akademik kurumlar veya sorumlu yazar?n ileti?im adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

KIDSCREEN ölçe?inin orijinal geli?tiricileri olan uluslararası ara?tırma grubundan kullan?m izni al?nmas? zorunludur. Ölçe?in kullan?m? ticari amaçlar için veya büyük ölçekli ara?tırmalar için ücrete tabi olabilir. Türk adaptasyon çalışması 2016 y?l?nda yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Baydur, H., Ergin D., Gerçeklio?lu G., & Eser E. (2016). Reliability and validity study of the KIDSCREEN Health-Related Quality of Life Questionnaire in a Turkish child/adolescent population. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17(6), 496-505.

Makalenin tam metnine a?a?daki linkten eri?ilebilir: ejmanager.com

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a?daki adresten indirilebilir: kidscreen-saglikla-iliskili-yasam-kalitesi-olcegi-kidscreen-health-related-quality-of-life-toad.pdf

KIDSCREEN Sa?likla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

Ölçek maddeleri bu kaynakta bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi ve puanlama bilgileri için lütfen referans gösterilen akademik makaleye ba?vurunuz.